

# SLOVENSKI NAROD

zajava vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petr vrtst. Din 2., do 100 vrtst. Din 2.50, od 100 do 300 vrtst. Din 3., večji inserati petr vrtst. Din 4.. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO  
LJUBLJANA, Krafjeva ulica štev. 5  
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefoni št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob koledorju 101.

Racun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

## NEKRUVAVI PUČ V AVSTRIJI

V senci heimwehrovskih bajonetov je sinoči vodja avstrijske Heimwehr knez Starhemberg izsilil preosnovno vlade ter si osvojil vso oblast v Avstriji

Dunaj, 18. oktobra. r. Sinoči je bila na dramatičen način izvršena preosnova avstrijske vlade. Ze okrog poldneva je govorilo, da je pričakovati ostavke cele vlade ter velike osebne spremembe v njeni sestavi. Širile so se tudi vesti, da je nižjeavstrijska Heimwehr mobilizirana in da marsira proti Dunaju.

Ob 5. popoldne je bila zares proglašena splošna in najstrožja pripravnost vse dunajske policeje in vseh na Dunaju nastanjenih vojaških oddelkov. Pred poslopom zveznega kancelarja, posameznimi ministrstvi, zlasti pa okrog poslopa dunajske radio-potaje so bile razvrščene izredno močne policijske straže. Kmalu za tem se je stal v poslopju zveznega kancelarja ministrski svet. Kakor se zatrjuje iz okolice ministra Feyja, vodje dunajske Heimwehr, ki se te seje ministrskega sveta, je bila že pred sejo podana ostavka cele vlade. Sio je torej samo za konferenco ministrov, na kateri so sestavljeni listo nove vlade in izbirali ljudi, ki naj vstopijo v njo. Že takrat se je izvedelo, da Fey in minister socialne politike, znani heimwehrovec Neusteider-Stürmer, ne bo vstal več novi vladi. Prav tako je bilo že v naprej določeno, da izpadajo iz vlade vodja avstrijskih krščanskih kmetijev Reiter ter dosedanji podstajniki Karhinsky in dr. Hammerstein.

V vladnih krogih so priznavali, da je zares odrejena mobilizacija nižje avstrijske Heimwehr, ki je na avtomobilih na poti proti Dunaju, toda prikazovali so vse to kot »poskušno mobilizacijo«. V opozicijskih krogih pa se je zatrjevalo, da je to mobilizacijo odredil sam podstancial knez Starhemberg, vrhovni voditelj Heimwehr, ki je hotel

na ta način izvesti pritisk na ministrsko konferenco ter uravnoteviti novo vlado v senci heimwehrovskih bajonetov ter da odstrani iz vlade svoje osebne nasprotnike, med katerimi prispeva zlasti ministra Feyja, kmetijskega ministra Heiterja in finančnega ministra dr. Buresca. Zanimivo je, da je minister Fey baš dan poprej zelo svečano proslavljal triletnico svojega ministrstva ter da je pri tej priloki prišlo do velikih demonstracij proti dunajskemu županu, ki ni dovolil, da bi na magistratu v prostovlju tega jubileja izobesili heimwehrovsko zastavo.

Pod takimi okoliščinami je bila pozno zvečer sestavljena nova vlada tako:

Zvezni kancelar dr. Kurt Schuschnigg; podstancial knez Ernest Rüdiger Starhemberg; zunanje zadavek Egon Berger-Waldenegg; notranja uprava in varnost Eduard Baar-Baaarenfels; socialno skrbstvo univ. prof. dr. Dobretzberger; finance državnih svetnik Ludwig Draxler; trgovina in promet Stockinger; pravosodje generalni prokurator dr. Robert Winterstein; kmetijsko in šume dr. Ludvik Strobl; minister brez portfelja dr. Buresch ki bo obenem upravljal splošno gospodarstvo in predsedoval gospodarskemu svetu.

Državni podstajniki so: dr. Pertner za sodstvo, general Zechner za dejelno brambo in Snigalo za socialno upravo in delavsko zavarovanje.

Iz sestave nove vlade se vidi, da je »domača revolucion« ki jo je vprizoril knez Starhemberg, v polni meri uspel. Novi notranji minister Baar-Baaarenfels in novi finančni minister dr. Draxler sta izrazita pristaša kneza Starhemberga, dočim so iz vlade izpadli vsi ožji prijatelji ministra Feyja. Značilno je

tudi, da sta izpadla iz vlade edina predstavnika demokratične struje, Reiter in Buresch, tako da je sedaj pravi gospodar v vladi knez Starhemberg. Vrhutega je knez Starhemberg izšilil sklep, da se pod njegovim vodstvom združijo vse polovjaške formacije, ki pridejo pod komando Heimwehra. Na ta način je dobil knez Starhemberg na čelu Heimwehra brez krvave revolucije vso oblast v svoje roke. Ker so znane zvezne kneze Starhemberga do Rima, smatrajo, da se spremembje ob enem za ojačanje italijanskega vpliva na avstrijsko notranjo in zunanjou politiko.

Dunaj, 18. oktobra. AA. Uradno kažejočno demantirajo vesti, ki so že razširile po inozemstvu, da je zaradi rekonstrukcije vlade prišlo do ludih incidentov na Dunaju in v Nižji Avstriji. Povsod vladata mir in red.

### Nemški komentarji

Berlin, 18. oktobra. AA. Večina listov je dali objavila komentarje o rekonstrukciji vlade v Avstriji. »Berliner Börsen-Zeitung« pravi med drugim, da je preosnova vlade deloma povzročila osebni spor med posameznimi članji dosedanja vlade, na drugi strani pa se je smatrala za potrebno sprito sedanjega mednarodnega položaja. Po menjanju lista se je ojačal vpliv kneza Starhemberga, ki je za brez pogojno sodelovanje z Italijo.

»Berliner Tageblatt« je mnenja, da ponemni rekonstrukcija avstrijske vlade korak v pravcu politične konsolidacije in ojačanja pozicij zmenih heimwehrovskih političnih krogov.

»Allgemeine Zeitung« pravi, da je bil Fey izločen iz kabinka, ker so zaradi njega že ponovno nastala nesoglasja in se je ponovno uprl tudi knezu Starhembergu.

nje italijanskih filmov z bojišč v Eritreji in Somaliji, da ne bi prišlo do demonstracij proti Italiji.

### Razširjena mobilizacija v Italiji

Rim, 18. oktobra. AA. Včeraj je bil objavljen ukaz o mobilizaciji rezervnih oficirjev inženirske in letalske stroke letnika 1911 ter vseh gradbenih inženirjev poslednjih letnikov.

### Izjava Mussolinija

Pariz, 18. oktobra. AA. Mussolini je dal poročevalcu lista »New York Sun« intervju, v katerem skuša opravičiti italijansko vojno v Abesinijsku. Zasedba Abesinije, je rekel, je življenskega pomena za mir in življenje Italije. In mi hočemo miru in življenja. Mussolini je dalje dejal, da Italija ne počne nicesar drugega kakor to, kar je že počela USA, kadar je bila za njeno korist. Omenil je dogodek v Mehiki in na Kubi, državljanško vojno med severom in jugom, vojno proti suženjstvu in vsa druga ameriška prizadevanja za organiziranje ameriške države in civilizacije njenega naroda.

### Stališče Japonske

Tokio, 18. oktobra. r. Italijanski poslanik Auriti se je informiral v zunanjem uradu glede stališča Japanske v italijansko-abesinskom sporu. Kakor zatrjujejo, je poslanik vprašal namestnika zunanjega ministra, kakšno stališče bo zavzel Japanska glede sankcij proti Italiji. Zastopnik zunanjega urada je baje odgovoril, da je stališče Japanske v vseh teh vprašanjih nespremenjeno. Japanska glede sankcij proti Italiji do sedaj ni dobila nobenega formalnega obvestila in se ne namerava vmešati v to akcijo, ker smatra sankcije DN za popolnoma njegovo interno zadevo.

### Sankcije

Ženeva, 18. oktobra. z. Odbor za gospodarske sankcije proti Italiji je danes določil nadaljevanja svoja posvetovanja. Sestavljena je bila lista vseh surovin, ki služijo za izdelovanje vojnih potrebnosti in katerih uvoz v Italijo bo zabranjen. Odbor je v zvezi s tem proučil statistične podatke o izvozu in uvozu teh surovin in podatke o svetovni produciji. Druga lista se nanaša na prepoved uvoza nafte, premoga in bakra. Ta lista pa bo uveljavljena še le potem, ko bo znano definitivno stališče Sueškega prekopa brez izrecnega naročila Društva narodov.

Pariz, 18. oktobra. r. »Matin« poroča, da je Mussolini takoj pripravljen pristati na ureditev italijanskega sporu z Abesinijo, če Društvo narodov Ita-

## Abesinci vdri v Somalijo

Prodri so že 40 milj daleč na italijansko ozemlje — Tudi v Eritreji napredujejo

Djibuti, 18. oktobra. r. Včeraj je uspelo dvema velikima abesinskima konjeniškima oddelkom prodreti v Italijansko Somalijo. Iz Ogadena prihajajo senzacionalne vesti o novih uspehih nizozemskega burskega polkovnika Siwiška, ki ima v Italijanski Somaliji velika posestva, pa se je kljub temu pridružil Abesincem in prevzel poveljstvo nad vojsko, ki steje 60.000 ljudi. Svojo vojsko je razdelil na polke po 4.000 ljudi in uspelo mu je predeti 40 milj daleč v italijansko Somalijo. Abesinci so pod njegovim vodstvom v naskoku zavzeli trdnjava Lugh. Bitka je bila zelo gorčena. Vojska pod voveljstvom rasa Deste, ki šteje okrog 100.000 bojevnikov, se med tem naglo pripravlja na odpor proti diviziji generala Grazianija. Večji oddelek abesinske konjenice se bližajo italijanskim postojankam južno od gorovja Musa Ali. Njihovo prodiranja opazujejo francoska izvidniška letala, ki izvajajo izvidniške poletne nad francosko Somalijo. Francoski piloti zatrjujejo, da se abesinska vojska pomeri v smeri proti eritrejski meji, da bi pretrgal zvezo med Italijani in gorovju Musa Ali in Assa abom.

## Abesinski cesar gre na fronto

London, 18. oktobra. AA. Reuter poroča iz Adis Abebe: Danes se je vrnila revija, pri kateri je sodelovalo 50.000 vojakov. Prisostvoval ji je tudi abesinski cesar. Nato se je poslovil od 4.000 vojakov svoje garde, ki pojde na severno fronto.

Pri reviji je stopil pred cesarjem vojni nizier ras Mulugeta, izdržal sablo in vzkljuknil: Mi smo pripravljeni umreti za Abesinijo.

Ras Mulugeta bo jutri odpotoval v Desi, kjer bo glavni štab abesinske vojske. Tudi abesinski cesar misli čez nekaj dni oditi v Desi. Kot vrhovni poveljnik abesinske vojske je izdal proglašenje, v katerem daje svojim vojakom razna navodila in kazniva. Oba sestavka hudoštega sestav-

### Italijanski poslanik interniran?

Pariz, 18. oktobra. AA. Havas poroča iz Rima: V tukajšnjih krogih mislijo, da so poslanika Vincija in italijanskega vojaškega odpolana polkovnika Calderinija prepeljali iz abesinske prestolnice Mogo, kraj blizu Addis Abebe.

### Ras Guksa italijanski maršal

Pariz, 18. oktobra. AA. Listi poročajo iz Asmare, da je italijanski maršal Bagodio včeraj priveden na čast resu Guksa, ki je pristopil k Italijanom, srečno pojedino. Pri tej priloki je objavil, da je rasu Guksa podeljen naslov italijanskega maršala. Ras Guksa je nato izdal proglašenje, ki ga so italijanski letalci razstrelili po vseh obmejnih pokrajnah. Posledica tega proglašenja je bila, da so se štirje manjši plemenski poglavari prešli na italijansko stran.

### Tudi Marconi gre v Afriko

London, 18. oktobra. AA. Za radijsko zvezo med Rimom in Asmaro so uvedli sistem kratkih valov po najnovijem Marconijevem odkritku. Marconi je po svojem povratku iz Brazilije izjavil, da se na ta način drugim radijskim postajam popolnoma onemogoči sprejemati depeše, ker aparati po njegovem sistemu na to takoj reagirajo, se zveza med obema postajama avtomatično prekine in dolžina te dne menja. Senator Marconi odpotuje te dni v vzhodno Afriko, kjer prevzame vodstvo radiotelegrafske službe.

### Italijanski filmi v Egiptu prepovedani

Kairo, 18. oktobra. AA. Egiptsko notranje ministarstvo je prepovedalo projek-

nje italijanskih filmov z bojišč v Eritreji in Somaliji, da ne bi prišlo do demonstracij proti Italiji.

### Razširjena mobilizacija v Italiji

Rim, 18. oktobra. AA. Včeraj je bil objavljen ukaz o mobilizaciji rezervnih oficirjev inženirske in letalske stroke letnika 1911 ter vseh gradbenih inženirjev poslednjih letnikov.

### Izjava Mussolinija

Pariz, 18. oktobra. AA. Mussolini je dal poročevalcu lista »New York Sun« intervju, v katerem skuša opravičiti italijansko vojno v Abesinijsku. Zasedba Abesinije, je rekel, je življenskega pomena za mir in življenje Italije. In mi hočemo miru in življenju. Mussolini je dalje dejal, da Italija ne počne nicesar drugega kakor to, kar je že počela USA, kadar je bila za njeno korist. Omenil je dogodek v Mehiki in na Kubi, državljanško vojno med severom in jugom, vojno proti suženjstvu in vsa druga ameriška prizadevanja za organiziranje ameriške države in civilizacije njenega naroda.

### Stališče Japonske

Tokio, 18. oktobra. r. Italijanski poslanik Auriti se je informiral v zunanjem uradu glede stališča Japanske v italijansko-abesinskom sporu. Kakor zatrjujejo, je poslanik vprašal namestnika zunanjega ministra, kakšno stališče bo zavzel Japanska glede sankcij proti Italiji. Zastopnik zunanjega urada je baje odgovoril, da je stališče Japanske v vseh teh vprašanjih nespremenjeno. Japanska glede sankcij proti Italiji do sedaj ni dobila nobenega formalnega obvestila in se ne namerava vmešati v to akcijo, ker smatra sankcije DN za popolnoma njegovo interno zadevo.

### Sankcije

Ženeva, 18. oktobra. z. Odbor za gospodarske sankcije proti Italiji je danes določil nadaljevanja svoja posvetovanja. Sestavljena je bila lista vseh surovin, ki služijo za izdelovanje vojnih potrebnosti in katerih uvoz v Italijo bo zabranjen. Odbor je v zvezi s tem proučil statistične podatke o izvozu in uvozu teh surovin in podatke o svetovni produciji. Druga lista se nanaša na prepoved uvoza nafte, premoga in bakra. Ta lista pa bo uveljavljena še le potem, ko bo znano definitivno stališče Sueškega prekopa brez izrecnega naročila Društva narodov.

Pariz, 18. oktobra. r. »Matin« poroča, da je Mussolini takoj pripravljen pristati na ureditev italijanskega sporu z Abesinijo, če Društvo narodov Ita-

## Vedno večji prepad med Francijo in Anglijo

Angleški listi groze z očitnim prelomom s Francijo, ako ne bo podprla angleške politike sankcij proti Italiji

London, 18. oktobra. z. Po vsteh iz Pariza je Laval na sinočnjem sestanku na vprašanje angleške vlade, ali je Francija pripravljena podprtiti Anglijo v primeru spopada v Sredozemskem morju, odgovoril z »da«. Oficielno bo francoska vlada sporočila svoj odgovor, ki bo pritrilen, prve dni prihodnjega tedna. Ne glede na te vesti pa angleški isti še vedno nadaljujejo grožnje proti Franciji, ki ji silno zamerijo njenom omahljivost. Listi ki so očitno inspirirani, ne dopuščajo nobenega dvoma, da bi neugoden ali omahljiv odgovor francoske vlade pomenil konec francosko-angleškega prijateljstva. »Daily Tele-

graphic« piše, da je upati, da bo dala Francija jasen in pritrilen odgovor, kakor ga privlakuje vsa angleška javnost. Ce pa se to ne bi zgodilo, potem je francosko-angleško prij

# Ali se bodo najemnine znižale?

To vprašanje ni le aktualno, temveč za mnoge naravnost življenjskega pomena

Ljubljana, 17. oktobra  
To je nedvomno vprašanje, ki zanimalo najemnike še posebno. Upanje, da se bodo stanovanja pocenila, je zdaj marmorku velika, pa tudi zadnja tolažba. Da se bodo pocenile življenjske potrebsčine, življa, si pač ne moremo obetati. Tudi industrijsko blago se je začelo naglo podzavati. V splošnem kažejo cene na sestovnih tržiščih tendenco navzgor zaradi vojne konjunkture. In kako naj dandanes človek živi brez tolažbe?

Uradniški prejemki so se znižali, češ, da se zadnje leta zelo znižale cene življenjskih potrebsčin. Naravna tendenca je, da se zacne nameščeni, ki so jih znižali plače, potevali za znižanje stanarin ter da omejujejo povsod izdatke, kjerkoli si pač življa še kaj pritržajo. Razumljivo je pa tudi, da hišni posestniki niso baš naklonjeni težnjam najemnikov. Trde, da so najemnine že izredno nizke v pririeri z davki in da se zdaj hišni posestniki prav tako bori za svoj obstanek, kakor najemnik. Ne nameravamo prevzeti vloge razsodnika. Težko je pač dokazati, komu se dandanes godi slabše, saj se vsi kosamo v tožbah ter vzdihovanju. Pošteno bi pa bilo, če bi kdorkoli ne hotel priznati, da dandanes prede trda uradništvo. Bajke so, bridek bajke in norčevanje iz skritega siromaštva, ki jih je raztroški nekdo, kdo ve iz kakšnih namenov, da uradništvo še vedno dobro živi. Nepočeni, ki nimajo nobene jasne sociološke slike, so verjeti, da uradništvo uživa še vedno nekakšen privilegiran položaj in tako je bilo ustvarjeno umetno nerazpoloženje proti njemu, kakor da so uradniki paraziti na narodnem telesu. Bodimo odkritorčni: To nerazpoloženje je še vedno ukorenjeno med ljudstvom, ki je na tihem pozdravil redukcijo uradniških plač. In nerazpoloženje proti uradništvu je tudi med delom meščanstva kar pač ni v dobro uradništvo, ki si je zastavilo spontano vprašanje, ali se bodo zedaj znižale najemnine, da bi bilo ustvarjeno vsaj za silo ravnovesje med nizkimi prejemki in visokimi izdatki.

Zdi se, da so hišni posestniki zavestno reagirali na neorganiziran pritisik najemnikov po znižanju najemnin. Najemniki (uradniki) se v boju za obstanek niso združili v kakšni akciji in niso tudi dali javno pobude, da se naj znižajo najemnine. Pač pa jih je mnogo zahtevalo neposredno, da naj gospodarji pocene stanovanja. Posebnega uspeha niso dosegli. Nekateri so si hoteli pomagati tako, da so v začetku mesece začeli iskati stanovanja na periferiji. Dočim je bilo doslej vedno največje povpraševanje po stanovanjih v mestu, se zdaj najemniki zanimajo najbolj za stanovanja na periferiji. To pomeni, da se bodo najemnine v mestu in v zunanjosti kmalu povsem izenačile. Pa tudi drugi, razkošnejši stanovanji bo čedalo več praznih. S tem ni rečeno, da so v Ljubljani stanovanja v pravem pomenu besede razkošna in da so doslej stanovali v najlepših stanovanjih uradniški. Pri nas je celo še mnogo nehigijentnih stanovanj, ki so zaradi teh zadržanja leta je mesto dobitilo nekaj vzornih stanovanj, ki pa o njih ne sme uresiciti niti sanjati. Zato je pri nas veljalo trisobno stanovanje že za razkošje.

Zadnja leta, ko so v modi splošne redukcije, najemniki tudi reducirajo sobe svojih stanovanj; iz večobnih stanovanj se selijo v manjšobna. Največji pritisik je na dvoobna stanovanja. Toda tudi takšno stanovanje je zdaj za marsikovo preveč razkošno. Čedanje večje povpraševanje je po enosobnih stanovanjih, ki so zaradi tega zdaj že tu in tam skoraj tako drage, kakor dvoobna. Opozorno torej ta pojav, da cena malih stanovanj kažejo tendenco navzgor zaradi velikega povpraševanja po manjših stanovanjih, dočim se večja stanovanja praznijo. V Ljubljani jih je precej praznih. Iz tega lahko sklepamo, da se mala stanovanja, kakšna prihajajo v poštev za uradništvo, ne bodo pocenila same od sebe.

Najemniki se torej naj ne slepe s praznimi tolažnimi. Na drugi strani se pa tudi za hišne posestnike ne odpira preveč lepa perspektiva, knjiži čedanje več bo najemnikov tiste vrste, ki se jih gospodarji najbolj boje, najemnikov, ki se pogosto

## Otroka zažgala viničarijo

Poletje, 17. oktobra  
Te noči se je pojaval rdeči petelin nad viničarijo posestnice Jožete Prešeren iz Poljan, ki ima svoj vinograd v Cerju nad Poljanami. Dognano je, da sta pozar zanivila dva, vseskozi pokvarjena otroka, ki sta že v svojih detinskih letih bila nagnjena k takim dejanjem, česar je seveda krvne pomanjkljiva in nepravilna vzgoja. Ogenj je uničil s slamo krito viničarijo do tal. Zgorela je tudi vso oprava in oblike viničarke, dalje lepa preša; iztek je tudi ves letošnji vinski pridelek — več polovnjakov mošta — ker so sodi zaradi silne vročine v neobokani kleti popokai. Goret je začelo okrog pol. 22. ure, ko je viničarka trdno spala. Prejšnji večer so pa končali s trgovinjo, zato je bila priletna ženska zelo izmučena. Hiša je bila že vsa v ognju, ko so pritekli sosedje, da bi žensko prebudi. Vso zmedeno so slednji potegnili skozi ozko odprtino okna, pri čemer se je po nogah močno popraskala.

V par minutah so prihitali na kraj požara tudi poljčanski gasilci. Goreče hiša niso mogli več resiti, pač pa so preprečili, da se ne ogenj razširi na sosednjo hišo, kamor je pihal močan veter. Vode na bregu ni bilo veliko, zlasti v tej suši. Gospodinja je bila zavarovana še po starem za smeno vstopo 300 Din.

## Bombe in plini nad Kamnik

Kamnik, 17. oktobra  
V soboto 19. t. m. okrog 16. bodo napadli Kamnik in okolico aeroplani. Približno 200 bombi bo objavljen z rdečo raketo, ki bo izstreljena s Starega gradu, nakar bo pričela tuliti najprej sirena kamniške smodnišnice v dolgem triminutnem signalu, kakor tudi sirena tovarne Knaflit. Približno letal bo objavljen tudi z udarci na eno stran zvona v vsej kamniški cerkvah.

Kakih 5 minut nato bo izstreljena iz Starega gradu zelena raketa, kar bo znak, da so avioni pričeli bombardirati mesto z destruktivnimi in plinskim bombo. To bo objavljeno tudi s sirensami odnosno zvonovi, s tremi kratkimi piski in udarci, trajajočimi po 10 sekundi.

Tretji znak: bela raketa iz Starega gradu in 10 do 15 kratkih piskov in udarcev zvona, to pomeni odhod avionov in priletet dela raznih oddelkov in ekip, ki

bodo ugotavljale bojne strupe in razkužale teren od istih, gasile požare, reševalcev izpod ruševin in zastrupljene s plini ter iste prenašale na resilno postajo v mestni občini.

Opozorjam občinstvo, da se ob času napada brezpopolno pokrovata odredbam policijskih organov in da se krije pod strehami na plečnikih. V času trajanja napada in poslovanja ekip bo ukinjen vsak promet in prisotno radi tega tudi lastnike malih motociklov, da v tem času ne šredijo po Kamniku, da bodo meščani in reševalci lahko slišali dane signale.

## Pojasnjena tatvina

Kranj, 17. oktobra  
Včeraj ob 9.30 dopoldne je gospa Racetova, soprga telefonskega mojstra, našla v svojem stanovanju, ko se je vrnila s trga, neznanega obiskovalca. Bergant Janez star 25 let, ki je še 7. t. m. prišel iz zaporov, kjer je odsedel 7 mesence kazen, je v času njenе odstotnosti s pomočjo vitriha udržal v Racetovo stanovanje, kjer je bil že posbasal v aktovko 5 novih moških stajcev. Menda bi bil še kaj drugega, če bi bil imel čas. Gospa je vložilec zadrla, da so njeni vrti vpljuje prihitali sosedje, obenem so pa sliški klicat policijo. K Racetu sta takoj prihitali stražniki Kete in Mihelčič, ki sta Berganta arretirala in odvedla v zapor. Vitrih, s katerim je Bergant vložil v stanovanje, je danes g. Racetova našla v zaboru za košnjo krmo.

Za to aretacijo, oziroma za ta vložila sta pa izvedela Ruska Brezgun Pavel, Šofer in Jugoslovenec, in Tretjakov Vasilij, skladilnik istotam. Letos 23. jan. je nekdo vdrl v njuno stanovanje v drugem nadstropju. Pupovec hiša in oba poštemen oplenil. Brezgun je ukral 4 kompletne moške oblike, hlače telovinike, samokres, in budilko. Tretjakova pa stojce, srebrno dozo, ušnik in površnik. Ukradeni predmeti so bili vredni 8.900. Din. Rus je prihital na policijsko stražnico in v to najprej našel v aktovki dragocene ušnike za cigarete, lasti Tretjakova. To je bil dokaz, da je Bergant res pri njej kraljal. Dalje so ugotovili, da nosi vložilec Brezgunove hlače. Bergant je pod težo neizpodbidi dokazoval, tudi v zaporu pri obes Rusih v celoti priznal. Poklicasti so tudi Puppovega hlačnega Osvensnika, ki je takrat Berzanta, srečal na stopnicah, ko je nesel nakradene predmete v posteljino odejo. Tudi Osvenski je izjavil, da je Bergant, tisti, katerega je na dan latvine srečal. Bergant je obleko in druge predmete prodal po Ljubljani in Zagrebu, zato so ga danes odvedli orožniki v Ljubljano, da je pokazal, komu je ukradene stvari prodal. Ali je Bergant izvršil po Kranju še kakke druge vložme, danes še ni dognano. Vidi se pa, da zna prav refinirano s pomočjo vitriha vdirati in tuja stanovanja.

## Drzen vлом

Slovenjgradec, 17. oktobra  
Drzen vlam sredi noči. Že dolgo ni bilo pri nas večje tatvine, še manj pa vložma. Zato se je med ljudstvom živahnko komitiral vlož, izvršen v noči od 10. do 11. t. m. Okrajen je bil pekoviški mojster Unger Avgust, ki ima nad 4000 Din škode. Omenjene noči je pekoviški mojster, kakor običajno pekel kruh. Do tričetrt na dve je bil še v prodajalni, kjer mu je pomagal njegov vajenc. Za dobro uro je odšel iz prodajalne in peči, ki jo ima za hišo. Med tem časom je dobil v prodajalni nedobrodošel obisk. Vložilec, ki je prišel bržas skozi vežno vrata in skozi vrata prodajalne, ki jih je odpril vložihom, je odnesel veliko ročno blagajno, v kateri je bilo 5000 Din in še mnogo drobišč, skupno nad 4000 Din in še več raznih potrdil. Odnesel pa je tudi uro, ki je bila poleg blagajne, med tem, ko je vse ostala predmete pustil pri miru.

Ko je prišel g. Unger v prodajalno, ni niti opazil, kaj se je zgodilo. Mimo je opravil svoje posle dalje. Sele zjutraj, ko so prišli domačini po kruhu in ko je hotel odpreti blagino, je vse prestrašen ugotovil, da mu je zmanjkala, o čemer je takoj obvestil sosedje in domače orozorstvo. Vlom je izvršen na drzen način. Hišna vratna vratna prodajalne so bila popolnoma nepoškodovana. Ravno tako tudi klučavnici. Po izvedbi vložma bi se dalo sklepati, da je moral vložilec dobro poznati razmere in hiši. Naši vrli orožniki so ukenili vse potrebno, da pride vložilec čimprej v roke pravice, nakar bo prejel zasluge.

## Razumljivo

Mož: Poglej no, stara, kako se levinja v klečki priiluje in suče okrog leva.  
Žena: Kako bi se ne, saj je lev vedno doma.

## Tega ne bo nikoli?

»Česa?«  
»Da bi bila čisto tvoja...«

Zakrilka si je obraz z rokama in zahtela. Pretresel jo je nov napad bolne melanholije. Zaman se je zdravnik trudil, da bi ji vložne vere vase in v bodočnost, in ko je odhajal mu je bila dušna polna bolečine.

Po tem pogovoru z Danilom je živila Sida v globokem zamaknjenju v svoje materinštvo, ki ji je izpolnjevalo vse misli in vsa čustva, da je skoraj pozabilna na usodni zlom svojega zakona z Ervinom, ki se je bližal z neizprosno naglico in ga ni bilo več mogoče preprečiti. Kadar je v tem zadnjem času, se je tudi zdaj vzdajala fatalizmu in čakala — dozorite. Mož se je izmikala še bolj kakor prej in so naposlед potekli čeli dnevi, ko ga skoraj niti videla ni. dasi sta živila pod isto streho skupnega zakonskega doma. Ko ji je pa postalo to izmikanje že neznotno in je trepetala pred vsakim novim srečanjem z njim, da ne bi opazil njenega položaja, se je odpeljala v Maribor, da se zateče po nasvetje k prijatelji. Obenem je obiskal tudi zdravnika, ki je poznejši dobro dočakal. Toda videl ga je vedno, kako se levinja vložihom, ni srečal, kakor s svojo železno pestjo med majtu in ne dovoli, da bi se za vedno združila v sreči. »To so posledice tvojih bolnih živcev.« Niso, Danilo. Te slutnje ne izvirajo iz živcev, marveč od nekod drugod, čeprav še sama ne vem od kod.«

## MARJ SKALAN

# Sida Silanova

»Bo sedaj lažje?«  
»Da, ker je v meni moč, ki ne moreč uplatiniti, moč materinstva... Dasid je še le prebudila, se vendarle zavešam, da je sliša, sliša faktor so vse živce. Samo z njo se ženska lahko počne do heroizma.«

Dasi je v resnici samo blisko-egoističnega izvora, produkt gonov, ne daha.«

»Ti materinstvo omamavljuješ!«  
»Nikakor; postavljam ga le na mesto, kamor spada.«

»To prav nič ne dviga zavest, da postan... oče? Veš sploh, kaj je to — oče?«

»To je: biti stvarnik nowega živčenja, v katerem se bo nadaljevalo tvoje najvišje približanje Bogu. Toda oče mi povrnil s svojimi otroci no materiji, kakor mati, ampak po duši, ki šeče materijo oživlja. To se pravi, ako je povezan, ker vsak ni. Matere, ki izgubi svojo vez, se redke, takih očetov je pa veliko. Zato, ker je vez materije vsakomur otpljujiva, vez duha je pa vidna samo ti, kišti. Kateri misel je doveli močna in spremljiva, in tudi le takrat, ko obstajajo potrebeni pogoji očetja.«

»Bodo pri tebi obstajala?«

Mož Sida niti povedala ni, da odhaja v Maribor in se od njega tudi ni poslala. kar ga je navdalo s še večjo notranjo razvojenostjo. Pologoma, dasi silno nejasno, je vstala v njem neka slutnja in ga pričela dušiti. Pričel se je zavedati, da v njunem zakonu nekaj ni v redu in da to nekaj nikakor ni v zvezi samo z njenimi bolnimi živci. Vzroki razdora morajo biti globlji, toda kakšni? Premisljeval je podnevin in ponoči, obnavljal v mislih vse njuno skupno življenje pred zakonom in v zakonu, vse tudi najmanjše dogodke in celo pogovore, a nik'er ni mogel zaslediti podlag za svojo nejasno slutnjo, ki se je pologoma izkrstalizirala v kratka dva stavka:  
»Sida me ne ljubi. Sida ljubi drugega.«  
»Koga?«

Prav to je bilo tisto. Misil je na slikarja Borlaka, arhitekta Dobnika, profesorja Strešnika, o katerih mu je priporovedoval, kako so jih dvorli in celo na daljnjega Radivojevića, od katerega se je po zadnjem izletu v Dubrovniku podala v cerkev in vdala molitvi. Samo na dr. Frangeža ni misil. Pač, nekoč se je ustavil za hip tudi ob njem. Toda videl ga je vedno, kako je veslužben prihajal k njej. Jo preiskal in se takoj spet poslovil. Niti na čaj ali na kratek pomelek ni maral.

»Ne, on ni, si je dejal. »Kdo potem?«

(Se bo nadaljevalo.)

## Prenovljena

# „Madame Butterfly“

Vzorna predstava, ki je žela pravcat triumf po zaslugi Štritofo, Gjungjenac, Gostiča in Janka

Ljubljana, 18. oktobra.

Nabito polno gledališče. Že ob 6. zvečer je bilo razprodano. Ljudje so moralni odhajati brez vstopnic in se jezik, zato je uprava določila predstave za izven abonenata ali vsaj postavila dodatnih stolov v pritličje; celo nekateri dame so se morale zadoljiti s stojščem. Zakaj vse, kar se živo in zvesto zanima, je velike dogodke v naši operi, je že leto slišati Puccinijevi tudi v Ljubljani izredno priljubljeno »Gospo Meluljek«. Še posebej pa je že leto videti in slišati vseslošno popularno in, edovito, menda z vsako sezono popularnejšo pevko umetnico gospo Zlato Gjungjenac Gavello.

Opero je nanovo prevedel, naštudiral, izreziral in dirigiral kapelnik Niko Štrito, inženjer ar. E. Franz je ustvaril po originalnih japonskih slikah nove dekoracije, vse novi izvedbi pa je stala uslužen, menda še nikoli, kakor snoci po zaslugu dirigenta Štritoja. In zato pa tudi naša publiko tako navdušena in hvaležna dirigent, glavni pevki, Gostič in Janko, kakor že dolgo ne. Saj je značilno, da je neka domača še predstavi in že ob polnočni izteknila po telefonu v kavarni in mi z doma vsa zaneseša zagotavlja, da noči sploh ne more mogli spati, da prekajočega zavoljstva, umetniških doživljajev in pretresov po toli srečni predstavi! Sodbi dame strokovnjakinje, pevke, ki pozna odlične predstave premognih svetovnih oper na morem

# DNEVNE VESTI

Nasim študentom v Pragi. Praga nudi študentom za studiranje zelo ugodne pogoje. Takse na tehniki in univerzi so niziane za jugoslovenske študente, revni dijaki, ki študirajo z lepim uspehom, so pa taks povsem prosti. Aleksandrov kolegij je zelo ugoden za studiranje in stanovanje. Sobe z eno posteljo stane 210 Kč na mesec, z dvema posteljama pa 180 Kč za posameznika. Hrana v menzi stane za ves dan 8 Kč. Vsaka soba ima prednjo sobo, kjer so postavljeni tudi plinski številki za kuhanje. Sobe so vsozno opremljene in imajo tudi radio aparate. Študenti se lahko poslužujejo knjižnice, čitalnice, dvorane za predavanje, risanje, terase za soljenje in prostore za sport. Kolegij je na lepem, zdravem kraju blizu Hradčanov. Po cestni železnicni ima direktno zvezo s centrom. Ker so v kolegiju nastanjeni tudi češki študenti, se nudi nam se posebna prička, da se seznanjajo praktično s češkim jezikom in razmerami. Prošnje za sprejem v Aleksandrov kolegij je treba poslati upravi kolegija, Praha XVIII., Clam Martinicova ul.

## Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9 1/4 uri premiera premiera prekrasnega filma

### Svatbena noč

Ana Sten — Gary Cooper  
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.  
V nedeljo ob pol 11. matineja

### ŽENA BREZ PIŽAME

Vstopnina 3.50 Din.

— Vojaška vest. Za vršilca dolžnosti komandanta 1. divizionu 32. artilerijskega polka je imenovan artilerijski kapetan I. klase Franjo Golob.

— Za pokojinsko zavarovanje vseh privatnih nameščencev. V Sarajevu so zborovali v sredo zvečer privatni nameščenci, ki so razpravljali o svojem težkem gmotnem položaju. Povprečni zasluzek trgovskega pomočnika znaša 750 Din mesečno. V resoluciji zahtevajo privatni nameščenci, naj se v zvezi s pooblastilom čl. 57 finančnega zakona za leto 1934/35 uvede v vsej državi pokojinsko zavarovanje privatnih nameščencev vseh strok, dalje naj se razpišejo tajne volitve za socialne ustanove, in uvede 40 urni delovni teden.

— Veliki transporti živil v Italijo. Zadnje dni gredo preko Čakovec iz Madžarske v Italijo veliki transporti živil. Že dober teden gre v Italijo vsaj dan vedo tornih viakov po 40 do 50 vagonov, poleg živil. Oni dan je šlo v Italijo 40 vagonov same perutnine. Promet se bo pa povečal, ker bo Madžarska izvazala v Italijo tudi moko in druge živiljenjske proizvodje.

— Nov tehnik. Jutri začne izhajati v Podvinju pri Slavonskem Brodu tehnik >Sežačka Riječ, ki ga bodo izdajali pristaši dr. Mačka. Izhajal bo vsako soboto. V Brodu pa začne izhajati tehnik >Brodske Glasnike, tako da bodo izhajali v Brodu odstreljitev tehniki.

— Letošnja letina. V poljedelskem ministru so zbrali podatke o letosnjem letu. Pšenice se je pridelalo v naši državi 19.899.141 centov, lani pa 18. 596.136 centov, jemčema se je pridelalo letos 18.688 cent. z 1.957.579, ovs 2.278.000 koruze okrog 23.662.640, dočim je znašal lanski pridelki koruze 51.541.000 centov.

— Naša lesna industrija zahteva kompenzacije. Vesti, da se priznajajo gospodarske sankcije proti Italiji v obliki prepovedi odnosno omejitve uvoza v Italijo in izvoza iz nje so vznemirile tudi našo lesno industrijo, ki bi bila s tem takoj težko prizadeta, da bi ji pretela katastrofa. Predsedniški centralni odbor naše lesne industrije bišči minister za gozdove in rudnike dr. Ullmansky je sklenil sklicati način sejne centralnega odbora, da se pravocasno ukrene vse potrebno v zaščito naše lesne industrije, ki je trenutno najbolj ogrožena. Plenarna sejna centralnega odbora lesne industrije bo 28. t. m. Ta čas bo pa dr. Ullmansky odpotoval na Dunaj, da se dogovori s predstavniki mednarodnega stalnega odbora lesne industrije in trgovine glede skupnih ukrepov glede na položaj, ki je načelno že zemeljskih sklepov o sankcijah proti Italiji. V zvezi s tem je izpravičen centralni odbor lesne industrije ministra tr-

govine in ministru za gozdove in rudnike spomognico, v kateri je pojasnil težaj položaj, ki bi nastal za našo lesno industrijo in trgovino če bi se izvoz v Italijo ustavil. Na italijanskem trgu plasira naša lesna industrija povprečno 60 odstotkov vse svoje proizvodnje.

— Reorganizacija radiofonije v naši državi poroča obširno na uvodnem mestu številki ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče film, sport in modo »NAŠ VAL«, ki je postala v zadnjem letu naš najboljši slovenski magazin. Oglejmo si samo bogato vsebino nove številke. Zdravko Gosak poroča v lahkem reportažnem slogu o postanku posamezne številke »Nasega vala«, Gustav Strauß je prispeval »Nagačeno mačko«, Josip Ribičič satirično sliko »Žiber«, Zoščenko je zastopan s črticami »Parlophon«, in »Zakonski pekel«, duhovita je zabavljivka o »Radniških motnjah« in Bandetova »Ironija usode«, Ivan Vuk je pa zaključil povešt iz naših krajev »Gospa Mica«. Bogata je modna priloga in radijska tehnika, nova važna pridobitev revije je pa 32 stranska priloga s točnimi programi vseh evropskih radijskih postaj. Zadnja številka oznanja še novi roman iz državljanske vojne v Srednji Aziji »Edeninštrideseti« in v prilogi za ljudske odre Goldonije Komedy »Kremariča Mirandolina«. »NAŠ VAL« je najcencija slovenska tedenska revija. Meščna naročna cena komaj 12.— dinarjev. Zahajev še danes brezplačno in brezvezno na ogled eno številko. Pišite na naslov: Radijska revija »NAŠ VAL«, Ljubljana.

— Milijonski dobitek Jadranške plovilnice. Jadranška plovilna je imela včeraj na Saku občini zbor. Navzite slabim časom je zaključila družba lansko poslovno leto s kosmatim dobitkom v znesku 4.982.632.80 Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo včetvorno oblačno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skopiju 28°, v Splitu 24, v Sarajevu 22, v Beogradu 21, v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu 19, v Rogaški Slatini 16. Dan je kazal barometr v Ljubljani 767.4, temperatura je znašala 11.

— V Beogradu obsojen Slovence. Včeraj se je zagovarjal pred beograjskim sodiščem Franjo Krašovec, ki ima na vesti več držnih vlomov. Najbolj so mu dišali vlomi v blagajne, iz katerih je odnesel težke tišofake. Pomagal sta mu Nikola Obradović in Zarko Stojemirović, ki je pa umrl. Krašovec je vse vlome priznal. Obsojen je bil na tri leta robije, njegov pajdaš pa na šest mesecev strogega zapora.

— Ubog iz osvetne. V vasi Suhopolje bližu Virovitice so v sredo zvečer popolnili fantje in med njimi je bil tudi 25 letni pekarski pomočnik Ivan Pavlin. Njega, je začel izzivati pijani dimnikarski pomočnik Ivan Seb, reš, da je zaljubljen v vaško lepotico, ki jo ima tudi on rad. Pavlin ga je udaril večkrat s pestjo po glavi, nakar je Seb odšel iz krčme, pred krmje je pa počakal Pavlinja s kuhinjskim nožem in ga zabodel naravnost v srce.

— Iz Ljubljane

— Prosilava češkoslovaškega narodnega pravnika. Jugoslovenska češkoslovaška liga bo leto na slovesen način proslavila 28. t. m. češkoslovaški narodni in državni pravnik. Pod njenim pokroviteljstvom bo izvajala Ljubljanska filharmonija na slavnostnem koncertu v prenovljeni dvorani Uniona dela čeških, ruskih in domačih komponistov. Prvi letosjni nastop naše naše filharmonije je že dozakal njeni umetniško upravičenost in bo nedvomno s svojim drugim nastopom 28. t. m. filharmonija zbudila zanimanje najširših slojev.

— Tvrda M. Plrnat, Sv. Petra c. 22. in Pušljanski c. 1 (Peglezen) Vam nudi po neverjetno nizkih cenah najfinnejše zlinsko perilo za dame in gospode ter vse druge mode potrebštine.

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

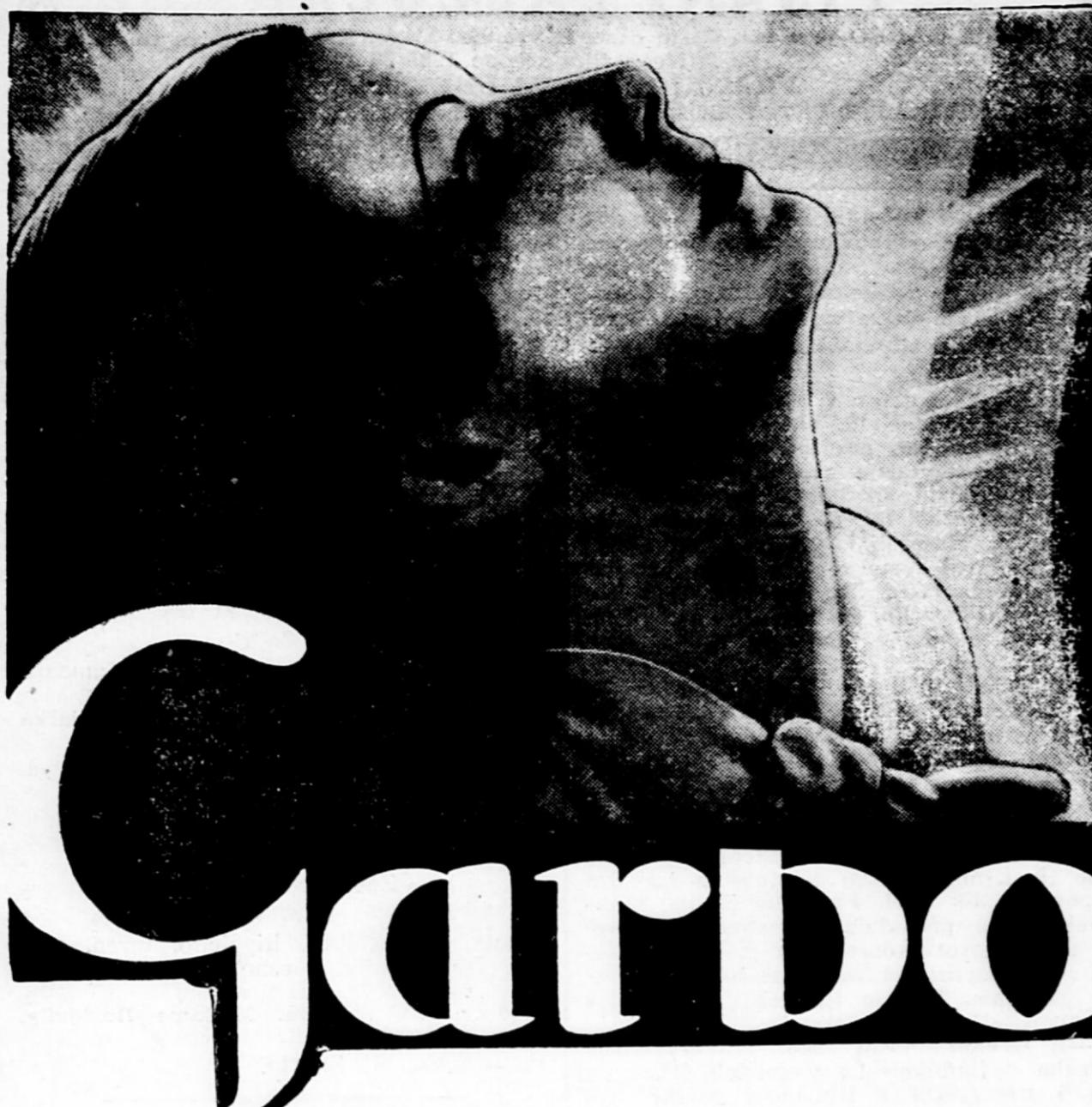
— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen z njimi. Značilno je, da so savske ščuke, ulovljene v Ljubljanskem okolici, po 18 do 22 Din kg, dočim so uvožene iz sedne banovine po 8 Din. Seveda so domače ščuke bolj sveže. Vendar gospodinje posegajo raje po cenejšem blagu. Ako bi bile ribe na trgu stalno tako poceni, bi

— Črbe niso več luscas tudi pri nas, čeprav še niso vse tako poceni, da bi si jih lahko privoščili kdorkoli. Zadnje čase prodajajo edinstvene poceni ščuke, in sicer po 8 Din kg. Danes je bil trg dobro založen

**Drevi ob 21:15****Greta**

Ljubljana, 18. oktobra.

Dvajseti in največji film očarljive Grete Garbo, kraljice filmskih igralk, že nenoime samo zadostuje, da se zgane vse, kar ljubi resnično filmsko umetnost. Nikjer ni izražena ta umetnost tako globoko in lepo, kakor v Greti Garbo, ki je v svojih vlogah nedosegiva. Film, v katerih nastopa ona, so vedno težko pričakovani, redki dogodki in tak redek dogodek bomo doživeli drevi v Elitnem kinu Matice, kjer se nam predstavi Greta Garbo v svojem največjem filmu »Pisani pajolan«. Film je izdelalo znano podjetje Metro Goldwyn Mayer, kar nam jameči, da je tudi v tehničnem pogledu na višku.

Lepa Katherine se je omožila, da bi ušla samoti, toda pravo ljubezen najde v senci smrti. Njen mož Walter Fane jo popelje v kraje, kjer razsaja epidemijo kolere, da bi tudi njo ustrialila, toda v senci smrti šeprav spozna, da jo ljubi. In tu počake Grete Garbo vso pridornost, vso moč in veličastnost svoje umetnosti. V delu v življanju za blžnega, naide spas svoje duše in odide v samostan, da bi pomagala drugim. Tju prneso težko ranjenega njenega moža in v samostanu se srečata, toda Katherine je že v domovini.

**Kako je treba sedeti**

Zalostno je pogledati sedečega človeka, ki ne ve, kako je treba sedeti. Zavali se v naslanja, prekriža noge in se nasloni z vso težo na spodnji konec hrbtenice, kar je najneugodnejše. Misli, da počiva, v resnici pa tako sedenje samo napor in prisik. Kako je treba sedeti, nam pove dr. Morris Brill. Sedimo na stol tako, da bo počivalo telo na spodnjem delu stegn, ne pa na spodnjem koncu hrbtenice. Če sedimo pravilno, počiva večina telesa, mišice, živci in hrbtenica niso napeti. Če dela pri mizi, potisni eno nogo nazaj ob strani stola in nagni se nekoliko naprej tako, da boš upognjeni v bokih, ne pa v pasu. Hrbet se ne sme nikoli nagniti nazaj za boke. S tem si prihranimo sčlen napor, ker smo lahko med delom sklonjeni v ugodnejšo kotu, ne da bi ram bilo treba kriviti vrat. To je zelo važno ne samo za gledanje, temveč tudi za pravilno dihanje in prost dostop krvi do možganov skozi vratne žile. Pravilno sedenje prinaša človeku radošno razpoloženje, pri katerem z lahko delo.

Pisatelj Ryley Cooper pravi, da lahko 12 ur nepretrgoma in brez utrujenosti dela, če pravilno sedi, ko je pa sedel nepravilno, je bil že po treh ali štirih urah utrujen. Izkušnje na harwarski univerzi so pokazali,

za ta film, ki je že sam po sebi dovolj velika privlačnost, je pa pripravila uprava Elitnega kina Matice še prijetno presenečenje našim damam. Drevi ob 21:15, ko bo premiera filma »Pisani pajolan«, dobri ena izmed dam kot nagrado klobuk, kakšnega nosi slavnata filmska igralka v tem filmu.

**POGOJI NATEČAJA**

1. uganiti je treba naslove osmennajstih filmov, ki smo jih videli v Ljubljani.
2. odgovore je treba oddati pri blagajni Elitnega kina Matice in to najkasneje do naslednjega dne dopoldne, ko bo film zadnji dan tekel.
3. natečaja se lahko udeleže samo edine, ki so se udeležile predstave filmov »Pisani pajolan«.
4. v dokaz, da so se udeležile predstave, naj cenjene dame priloži odgovoru tudi kupone vstopnine.
5. dario doli ona dama, ki najbolje uganjeva naslove filmov Grete Garbo.
6. Če je več enakih odgovorov, odloči žreb.
7. izid žrebjanja se objavi v Elitnem kinu Matice pri eni prihodnjih predstav.

zale, da delajo šolski otroci boljše in da so tudi bolj mirni, če sede pravilno. Tudi šolski uspehi so boljši tam, kjer otroci pravilno sede v klopih.

**Belgijski častnik v abesinski armadi**

Mnogi so se že dali izvabiti abesenskim agentom, ki najemajo v Evropi za negušo vo armo zlasti rezervne častnike. Ponudili so vabilje. Nadporočnik dobiva v našem denarju nad 10.000 mesečno, poleg tem da mu izplačajo ob sklenitvi leta dni vejavne pogodbe plača za pol leta vnaprej. Samo da v Abesiniji ni vse zlato, kar se sveti in služba v abesinski armadi ni tako lahka, kakor bi človek misil. O tem bi vedel marsikaj povedati belgijski nadporočnik Vernocho.

Kot rezervni častnik je sprejel ponudbo, da bi postal instrktor na abesinski vojaški šoli v Ganetu. Iz Addis Abebe so ga pa takoj poslali kot povelenjnika polka v mesto Bari, oddaljeno okrog 30 km od meje italijanske Somalije. V njegovem polku je služilo okrog 1000 napol divnih prapadnikov plemena Hornarov, znanih še ne davno po ljudozrstvu. Nekega dne, ko so pregledovali mejo, so Vernochovi vojaki

izjemotljiv občutek in milostno svarilo, ko jo je takrat v gozdu pri Hirsauu obšla pri pogledu nanj takva groza. Ta drzni, uglajeni, premeteni trdoršni satan je vedel prav tako dobro, kakor ona, da bi se mu bila za eno samo odkrito, toplo besedo takoj vrgla v naročje, da bi se bile vse njene otroške, meglene, skrivne in drage sanje o bogu in satanu spojile v vroče človeško čestvo, če bi bil on le imel moč, da bi bil ostal zvest svojemu čestvu, če bi ne bil prodal svoje resnične naklonjenosti za vojvodov smehljaj, za pest denarja ali za čast. Gotovo jo je imel rad. Tako ni mogel gledati, tako ni mogel govoriti in klanjati se, če ni čutil istkreno. Če človek pod pritiskom nepremagljivega gona nasilno zbirava vojake, odira prebivalce in skruni ženske, se oglaša v njem zver, zato on ni odgovoren. Če pa človek pljuje na svoje lastno čestvo — fejfej, to je prav židovsko, satansko početje.

Ni vedela, kako mešano in v tisočih drugih računih razbljieno je bilo čestvo, ki ga je gojil do nje Süss. Morda je misli Süss nekaj trenutkov resnično in iskreno samo na njo. Bil je pa mož trenutka, imel je preveč drugih interesov in skrbi, da bi bil mogel ohraniti to čestvo. Čeprav bi bil hotel

ujeli nekaj italijanskih Somalijcev in po starji navadi so se takoj pripravili na gostijo. Njihov polkovnik je zastonj daljal polvelja in grozil, vojaki so ga zvezali, opravili z ujetniki svoje kravno delo in pobegnili, častniki pa prepustili njegovi usodi.

Vernochoet se je po dolgem prizadevanju rešil spon in sredno prispeval v Bari. Ta naok mu je zadostoval, da se je vrnil v Addis Abebo, od koder je hotel kreniti nazaj v Evropo. Prispeval pa je samo do Sarsabene, kjer je bil na cesarjevo posevno arsiran kot begunec. Pogodba nam-

reč ne pozna izjem, a Vernochoet jo je prekršil. Njegova usoda je bila zapetačena, kajti abesinsko vojno sodišče v takih primerih ne pozna šale. K sreči se je zavezal zanj bivši francoski častnik major Duriau, ki je bil več let policijski ravnatelj v Abesiniji in on je pomagal Vernochoetu odploviti nazaj v Evropo. Vernochoet živi sedaj v Parizu, kajti doma v Belgiji ga čakajo nove sitnosti z vojaškimi oblastmi, ker je brez njihovega dovoljenja z nekaterimi svojimi tovariši svopil v abesinsko armado.

**V abesinskem letalu nad Aduo****V Addis Abebi je drevored, kjer so pred 39 leti strašno mučili ujetje italijanske vojake**

Dva pariška novinarja, J. Berby in M. Poitier, sta odpotovala kot vojna poročevalca v Abesinijo. Prvi se mudri pri abesinski, drugi pa pri italijanski armadi. Danes priobčujemo izvleček iz poročila prvega: J. Berby piše med drugim:

Pred vratimi cesarske palače v Addis Abebi se je zbral do sto tisoč oboroženih bojevnikov. Od kod so prišli? Zgora. Če je nejasni vrhovi se vidijo iz Addisa, z bregov modrega Nila, iz vseh pokrajín, kjer so jih že dolgo navduševali bradati emisari, ki so spremajali karavane sužnjev in žen. Trije možje, izmed katerih je bil eden moj starji prijatelj, — zamorški letalec John Robinson, so gestikulirali na čelu mnogočice.

lahko pojavila. Sigaba Jass, prvi komornik, ki stopil k negusu, zmahnili je z roko in množica je umolknila. — Svet je z nam! — je zaklical Sigaba. — Bog nam pomaga! Naprej za cesarja in domovino. — Atto Lorenzo je brz, dopolinil sveti poziv:

«Abesinci, Aduo so bombardirali. Svetova se začenja. Po naše orodje in trofeje pojdem v Eritrejo. — Dvanajst cesarskih jezdcev v rdeči modrih oblačilih se je pojavilo z dvanajstimi lesketajočimi se bobni, svetimi bobni Meneliku, ki morejo zadoneti samo v vojem času. Bobni so zapeli k napadu in to je bil začetek izbruhna novega navdušenja, divjega in grozljega. Sto tisoč glasov je klicalo po svetih in smrti.



Gardna guba crnega cesarja navdušuje v Addis Abebi prebivalstvo za vojno proti Italiji

— Adua je bila bombardirana! — je kričal Robinson. Osveta!... Njegova sužnja sta ga dvignila na ramena dva Abesinska okrvavljenih obrazov. Robinson, ki je bil priatelj iz Aduje, je vzel s seboj ta dva zamorce, ranjena po koščkih bomb, ki so jih metaла na Aduo italijanska letala. Kazala sta svoja razmesnjena obrazia in dovoljevala, da so se jih drugi dotikal. In zdelo se je, da cuti 100.000 bojevnikov iz Addis Abebe istočasno z njimi tudi njune bolečine... Pustil sem množico kričati. Razjarjeni zamorci so neprestano ponavljali, da so bili ubiti njihovi bratje žene in otroci, da je bila razrita sveta zemlja, da ogražajo «beli volkovi» njihove imetje in njihove hrame.

Vstopil sem z Robinsonom v prestolno dvorano, kjer so pričakovali cesarja. — Osveta! — je neprestano kričal Robinson. Haile Selassie je stopil od okna in prepuštil svoje bojevnike njihovemu mističnemu divjanju. Sedel je na prestol in začel izdajati povelja: — Robinson, treba se je vrniti k rasu Sejumu v Aduo, — je dejal, — in mu povedati da dovolim da bo poražen samo, če bo mrtev. — In tako sem drugo jutro na vse zgodaj z negusu, vim dovoljenim odpotoval v Aduo v Robinsonovem letalu. Zdaj vam lahko povem, kaj sem videl na abesinskem bojišču.

Cesta? Cesta tu ni, vrste se samo gorske soteske, puščava, prepadi, močvirja. Letela sva nad deželo strahot, ki jo bodo morali Italijani osvojiti. — Poglej, mi je zaklical tu pa tam Robinson — proti »belim volkovom« se ne bodo borila zrorna jagnjetja, temveč Abesinija. Videl sem krajce, po katerih karavane z mulami ne prehodijo več kot en kilometr na uro. Gorska stena pri Aksumu, svetem mestu Abesinije, je ogromna. Tisoč kilometrov vulkanskega gorovja tvori to naravno trdnjava, ki jo sekajo tu pa tam divne reke. Nikjer ne vidiš polja, vse rastline so sežgali vroči solni žarki. Nad slovinim modrim Nilom in jezerom Tsalan, ki zalaga z vodo egiptski Nil, je kaos kakor sneg belega kamnja in teživ krajina, polni prepadov in sotesk, lahko deset mož klubuje celo armadi. Protiv vzhodu se razprostira Danakil, divja nujšča kraj iz Dantjevega »Pečka«, kjer po močvirjih kar mrgoli krokodilov, kjer se

plassijo ogromne kaže po vulkanskih pobojih in kjer je zrak tak, da ni mogoče dihati.



Ras Sejum, poveljnik severne abesinske armade, ki je junaško branila proti veliki italijanski premoči Aduo.

Slednji sva zagledala Aduo, na katere je bil osredotočen napad. Čudna vojna, v kateri ne vidis srčanju vojski, ki se dalo samo sluiti v soteskah in za kupi kamenja. Dve italijanski letali sta opazili Robinsona in ga začeli zasledovati. Nišem mogel dolgo ogledati Aduo z njenimi nizkimi hišicami in okroglimi strelami. Robinson je skrival pot in že sva se spustila na tla pri akilskem taborišču, kjer je povlejel četarje Gubbab-paša, najboljši izmed častnikov rasa Sejuma. Toda ura slatka letala polkovnika Juliana, najboljšega letala abesinske armade, se bliža v zato moram hitro zadržati to brezjavko. Okrog mene leže ranjeni. Pripravujejo mi, kako je udinkoval na noje bombardiranje Aduje. Bili so nepriznani, da je to gnev bogov.

Zene z otroci so begali po ulicah. Možje so mislili o sebi, da so že mrtevi. Strah je bil tako velik, da se ni nihče upal pobirati ranjencev. Ta čas, ko to pišem, divja bitka. Danes so gospodarji položila morda Italijani, toda čez noč... Ponoči se priziplačajo vojaki kakor do italijanskih taborišč in v temni noči pokolijo »belo volkovo« in razpraporjajo trebni vremeni volkovom. (zamoreno iz italijanske kolonialne armade). Eden izmed ranjencev mi je prav pokazal straholno trofejo. Mar se bo tako nadsevala ta vojna klanja in obupna pa... Da mi ne bo kdo očital, da poročam nedotno, nočenim omenjam Slevila mrtev Italijanov in Abesincev. O tem krožijo najrazličnejše vesti. Gotovo je, da se pripravljajo Abesinci na umik. Brez orodja ni mogoče kljubovati valu zelzeta in oganja. Umljali se bodo do noči. Ponoči se bodo po znotruditi. Ko zadeje drevi solnce za strme gore, poseti abesinska smrt zmagovalca... .

**Iz Celja**

— Krasno razstavo preprog je priredila splitska banovinska poslovnačna primorska banovina v veliki dvorani Ljudske posojilnice v Celju. Razstava bo odprtva do vste te nedelje 20. t. m.

— Na emigrantskem sestanku, ki bo drevi ob osmih v malo dvorani Celjskega doma, bo predaval predsednik Saveza jugoslovenskih emigrantskih udruirjenih o našem emigrantskem pokretu in delu.

— Gostovanje SK Celja v Mariboru. Prvo moštvo SK Celja bo gostovalo v nedeljo 20. t. m. v Mariboru in odigralo prijateljsko tekmo s SK Rapidom. Tekma se bo pričela ob 15. in bo gotovo zelo zanimiva, ker sta sedaj obe moštvi v dobrimi formami.

— Zakaj se je oznil — Zakaj si se pa tako neprizakovano oznil prijatelj?

— Iz varčnosti. Moji dohodki zadostujejo v polni meri za preživljvanje rodbine, za vzdrževanje prijateljice pa ne.

ji je bilo v veliko zabavo, obenem jo je pa prešinjal s strahom. Nekoč je malo manjkalo, da se ni spozabil do nasilja nad njo. Na poti je stal tudi mladi lord Suffolk, ki je bil skop na besedah in čeprav ga je klicala dolžnost domov, je tratal čas s tem, da ni odvražal od nje otožnega, mrščenega pogleda.

Morda ga bo pa nekoga dne vendar le uslušala. Zakaj bi ne bila milostna mlademu možu, ki doprinaša takoj tehtne dokaze svoje naklonjenosti? Tudi de Riolles je stal na njeni poti, razkošno grd in pripoveduje s svojim tihim, visokim glasom najbolj kosmate dovtipe, zlasti o debelih ženskah. Tam nekje čisto zadai je pa stal njen žid, na katerega je bila velo počnosa in ki je znal delati v največji spôšljivosti najnesramnejši poklonke.

In vojvodinja je dražila te može. Hodila je na lov, pripeljala svečanosti, posečala komedije in igrala same komedije ter potovala v zdravilišča in v Regensburg. In bila je vsa blažena.

Magdalena Sibyla je po videla v nji razposajeno, razvajeno in nagajivo mucko. Ah, kako srečen je človek, ki zna tako mirno iti preko vsega, ki ga nobena stvar ne zadene globlje. Tački liudje žive lahko in brez skrbi, oni se lahko smejejo.

Urejuje Josip Zupančič. — Za Narodno tiskarno Fran Jezerski. — Za upravo in inseratni delista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.